

Brüssel, 18.12.2017
COM(2017) 766 final

2017/0346 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

**uue psühhoaktiivse aine metüül 2-{{1-(5-fluoropentüül)-1*H*-indasool-3-karbonüül}amino}-3,3-dimetüülbutanoaadi (5F-MDMB-PINACA) suhtes
kontrollimeetmete kehtestamise kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nõukogu otsuses 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta¹ on sätestatud kolmeetapiline kord, mis võib viia uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseni Euroopa Liidus.

4. juulil 2017 avaldati nõukogu otsuse 2005/387/JSK artikli 5 kohane Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) ja Europol'i ühisaruanne. 15. septembril 2017 taotles nõukogu komisjoni ja seitsme liikmesriigi taotluse ning nõukogu eelnimetatud otsuse artikli 6 lõike 1 alusel, et hinnataks, millised on uue psühhoaktiivse aine metüül 2-[[1-(5-fluoropentüül)-1H-indasool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutanoaat (5F-MDMB-PINACA, 5F-ADB) kasutamisest, tootmisest ja salakaubana vedamisest tulenevad ohud ja organiseeritud kuritegevuse osa selles ning selle aine suhtes rakendatud kontrollimeetmete võimalik mõju.

EMCDDA teaduskomitee hindas kooskõlas nõukogu otsuse artikli 6 lõigetega 2, 3 ja 4 ainega 5F-MDMB-PINACA seotud ohte. Riskihindamisaruanne esitati komisjonile ja nõukogule 14. novembril 2017. Riskihindamise peamised tulemused on järgmised.

- 5F-MDMB-PINACA on sünteetiline kannabinoid. See avaldab sarnast mõju nagu kanepi peamine psühhoaktiivne toimeaine THC, kuid selle toksilisus on eluohtlik. Kuna 5F-MDMB-PINACA toime on väga tugev ning seda esineb suitsetamissegudes suurtes ja erinevates kogustes, kaasneb sellega väga suur mürgistuse oht.
- 5F-MDMB-PINACA on Euroopa Liidus olnud kättesaadav alates vähemalt 2014. aasta septembrist ning seda on avastatud 25 liikmesriigis. Kaks liikmesriiki on teatanud kokku 28 surmajuhtumist, mis olid seotud ainega 5F-MDMB-PINACA. Vähemalt 20 juhul oli surma otsene või tõenäoline põhjus 5F-MDMB-PINACA.

Nõukogu otsuse 2005/387/JSK artikli 8 lõike 1 kohaselt esitab komisjon kuue nädala jooksul pärast riskihindamisaruande saamist nõukogule kas algatuse uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseks liidus või aruande, milles selgitab, miks ta ei pea seda vajalikuks. Vastavalt Euroopa Kohtu 16. aprilli 2015. aasta otsusele liidetud kohtuasjades C-317/13 ja C-679/13 tuleb enne nõukogu otsuse 2005/387/JSK artikli 8 lõikel 1 põhineva õigusakti vastuvõtmist konsulteerida Euroopa Parlamendiga.

Komisjon on riskihindamisaruande järelduste alusel seisukohal, et kõnealuse aine suhtes on põhjust kehtestada kontrollimeetmed kogu liidus. Riskihindamisaruande kohaselt on 5F-MDMB-PINACA akuutne toksilisus selline, et võib põhjustada inimeste tervisele tõsist kahju.

2. ETTEPANEKU EESMÄRK

Käesoleva nõukogu rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on kutsuda liikmesriike üles kehtestama 5F-MDMB-PINACA suhtes kontrollimeetmed ja kriminaalkaristused, mis on ette nähtud liikmesriikide õigusaktidega, millega nad täidavad ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist tulenevaid kohustusi.

¹ ELT L 127, 20.5.2005, lk 32.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

uue psühhoaktiivse aine metüül 2-[[1-(5-fluoropentüül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutanoaadi (5F-MDMB-PINACA) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 10. mai 2005. aasta otsust 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta,² eriti selle artikli 8 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust³

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) laiendatud teaduskomitee koostas eriistungil otsuse 2005/387/JSK artikli 6 kohaselt riskihindamisaruande uue psühhoaktiivse aine metüül 2-[[1-(5-fluoropentüül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutanoaadi (5F-MDMB-PINACA) kohta ja esitas selle seejärel 14. novembril 2017 komisjonile ja nõukogule.
- (2) 5F-MDMB-PINACA on sünteetiline kannabinoid. See avaldab sarnast mõju nagu kanepi peamine psühhoaktiivne toimeaine THC, kuid selle toksilisus on eluohtlik. Kuna 5F-MDMB-PINACA toime on väga tugev ning seda esineb suitsetamissegudes suurtes ja erinevates kogustes, kaasneb sellega väga suur mürgistuse oht.
- (3) 5F-MDMB-PINACA on liidus olnud kättesaadav alates vähemalt 2014. aasta septembrist ning seda on avastatud 25 liikmesriigis. Kuna 5F-MDMB-PINACA esinemist regulaarselt ei kontrollita, võib arvata, et tegelikkuses esineb seda aruandluses kajastatust rohkem. Enamasti konfiskeeriti aine pulbrilisel kujul / taimse materjalina, kuid vähemal määral ka vedelal kujul, kuivatuspaberil ja muul täpsustamata füüsilisel kujul. Euroopa Liidus on seda taimse materjalina konfiskeeritud rohkem kui 1 770 korral.
- (4) Kaks liikmesriiki on teatanud kokku 28 surmajuhtumist, mis olid seotud ainega 5F-MDMB-PINACA. Vähemalt 20 juhul oli surma otsene või tõenäoline põhjus 5F-MDMB-PINACA. Peale selle teatasid kaks liikmesriiki ainega 5F-MDMB-PINACA seotud 35st ägedast mürgistusest, mis ei lõppenud surmaga. 5F-MDMB-PINACA puhul on tõenäoliselt puudulik nii ägedate mürgistuste kui ka surmade avastamine ja kajastamine.
- (5) Puuduvad konkreetSED andmed organiseeritud kuritegevuse seotuse kohta 5F-MDMB-PINACA liidus tootmise, levitamise (salakaubaveo) ja tarnimisega. Kättesaadavad

² ELT L 127, 20.5.2005, lk 32.

³ ELT C , , lk .

andmed osutavad, et ainet 5F-MDMB-PINACA toodetakse Hiinas asuvates keemiaettevõtetes.

- (6) 5F-MDMB-PINACAd müüakse tavaliselt uimastitarvete poodides suitsetamissegude või pulbrina väikestes ja hulгимүүгикогustes kui seaduslikku uimastit, samuti internetis kanepi nn seadusliku aseainena. Seda võidakse müüa ka ebaseaduslikul uimastiturul otse. Kuna sellistele toodetele ei ole koostisosi tavaliselt märgitud, ei tea enamused kasutajaid, et nad tarbivad sünteetilist kannabinoidi ja täpsemalt ainet 5F-MDMB-PINACA.
- (7) Ainel 5F-MDMB-PINACA puudub liidus ja paistab, et ka mujal, tunnustatud meditsiiniline kasutus inimestervisehoiuse või veterinaarias. Miski ei viita sellele, et ainel 5F-MDMB-PINACA on muud kasutusotstarvet peale kasutamise analüütilise võrdlusstandardina ja teadusuuringutes.
- (8) Riskihindamisaruandest nähtub, et üksikisiku ja rahvatervise- ning sotsiaalsete riskide kohta andmete puudumise tõttu tuleks mitmetele ainega 5F-MDMB-PINACA seotud küsimustele vastamiseks teha täiendavaid uuringuid. Siiski on ainest tervisele ja ühiskonnale tuleneva ohu kohta kättesaadavad tõendid ja andmed piisavad, et nende alusel kehtestada 5F-MDMB-PINACA suhtes kogu liidus kontrollimeetmed.
- (9) 5F-MDMB-PINACA ei ole loetletud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni ega ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni alusel kontrollitava ainenä. Aine suhtes on käimas hindamine ÜRO süsteemis ja see vaadati läbi 2017. aasta 6.–10. novembril Genfis toimunud Maailma Terviseorganisatsiooni uimastisõltuvuse eksperdikomisjoni 39. koosolekul. See ei takista liidul vastu võtta otsust, millega kehtestada aine suhtes kontrollimeetmed.
- (10) Arvestades, et 14 liikmesriiki on siseriiklike uimastikontrolli õigusaktide alusel kehtestanud 5F-MDMB-PINACA suhtes kontrolli ning neli liikmesriiki on kehtestanud 5F-MDMB-PINACA suhtes kontrolli muude õigusaktide alusel, aitaks selle aine kontrollimeetmete kehtestamine kogu liidus vältida takistuste tekkimist piiriüleses õiguskaitstes ja õigusalas es koostöös ning aitaks kaitsta ohtude eest, mida selle aine kättesaadavus võib põhjustada.
- (11) Otsusega 2005/387/JSK antakse nõukogule rakendamisevolitused, et liidu tasemel kiiresti ja eksperditeadmistele tuginedes reageerida liikmesriikide poolt avastatud ja teada antud uute psühhootiivsete ainete esilekerkimisele, kehtestades liidus nimetatud ainete suhtes kontrollimeetmeid. Kuna on täidetud selliste rakendamisevolituste teostamiseks vajalikud tingimused ja kord, tuleks võtta vastu rakendusotsus, et kehtestada 5F-MDMB-PINACA suhtes kontrollimeetmed kogu liidus.
- (12) Raamotsus 2005/387/JSK on Taanile siduv ja seepärast osaleb ta käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (13) Raamotsus 2005/387/JSK on Iirimaaale siduv ja seepärast osaleb ta käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (14) Otsus 2005/387/JSK ei ole Ühendkuningriigile siduv ning seepärast ei osale ta käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Uue psühhoaktiivse aine metüül 2-[[1-(5-fluoropentüül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}-3,3-dimetüülbutanoadi (5F-MDMB-PINACA) suhtes kehtestatakse kogu liidus kontrollimeetmed.

Artikkel 2

Liikmesriigid võtavad vastavalt oma siseriiklikule õigusele hiljemalt [*üks aasta pärast käesoleva otsuse avaldamise kuupäeva*] vajalikud meetmed, et kehtestada artiklis 1 osutatud uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmed ja kriminaalkaristused, mis on ette nähtud liikmesriikide õigusaktidega, millega täidetakse ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist tulenevaid kohustusi.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat otsust kohaldatakse kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*